

آیین نامه حمایت از اختراعات دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان

۱- مقدمه

ثبت علمی و حقوقی اختراعات، اکتشافات و نوآوری و احترام به حقوق مالکیت معنوی تولیدات علمی می تواند زمینه پیشرفت در جامعه را ایجاد کرده و افراد را به ارائه نوآوری های خود راغب کند. هدف، تولید علم و فناوری است که به عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. به همین منظور و در راستای نیل به سمت دانشگاه های نسل سوم و چهارم و تربیت نیروی متخصص کارآفرین و گسترش زیرساخت های لازم در زمینه توسعه فناوری های لازم در زمینه توسعه فناوری های پیشرفته و نو، دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان آیین نامه جامع حمایت از ثبت اختراع به شرح ذیل ارائه می نماید.

۲- تعاریف

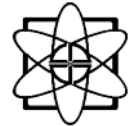
- ۱-۲- **اختراع:** نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده ای خاص را ارائه نموده و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آن ها حل می نماید.
- ۲-۲- **مخترع:** فردی که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده ای خاص را ارائه نموده و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آن ها حل می نماید.
- ۳-۲- **گواهینامه اختراع:** سندی است که اداره مالکیت صنعتی برای حمایت از اختراع صادر کرده و دارنده آن می تواند از حقوق انحصاری بهره مند شود.
- ۴-۲- **پژوهشگر:** شامل کلیه اعضا هیئت علمی، دانشجویان مقاطع مختلف و کارمندان دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان است.
- ۵-۲- **تجاری سازی:** فرآیند خلق محصول و خدمت، بر مبنای دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است، به گونه ای که با جذب مشتری نیازهای او را تأمین کند.
- ۶-۲- **کارفرما:** سازمان سفارش دهنده فرآیند، فرآورده، کالا و یا خدمات اعم از سازمان ها، صنایع، کارخانه ها، بخش ها و ادارات دولتی و یا خصوصی

۳- اهداف و موضوع تفاهم نامه

دانشگاه به منظور نیل به اهداف ذیل در چارچوب این آیین نامه برحسب موضوع پروژه فناوری اقدام به عقد تفاهم نامه جهت انجام پروژه فناوری با مخترع (مخترعین) می نماید.

- ۱-۳- حمایت در زمینه ثبت اختراع
- ۲-۳- تشویق مالی برای افرادی که موفق به ثبت اختراع می شوند.
- ۳-۳- حمایت از مخترعان و مبتکرین و تشویق آن ها برای ایجاد محصولات و فرآیندهای جدید
- ۴-۳- حمایت از اختراع در جهت تجاری سازی از طریق سرمایه گذاری مستقیم و غیرمستقیم و راه اندازی آمیزش پزشکی
- سرمایه گذاران خارج از دانشگاه
- ۵-۳- کمک مادی و معنوی به ثبت اختراع در خارج از کشور

۴- حقوق مادی و معنوی اختراع

با توجه به تفاهم‌نامه منعقدشده فی‌مابین دانشگاه و مخترع، حقوق معنوی ناشی از ثبت اولیه اختراع و حقوق مادی و معنوی ناشی از تجاری‌سازی و تولید انبوه اختراع به شرح ذیل قابل پرداخت خواهد بود.

۴-۱- حقوق مادی و معنوی ناشی از ثبت اولیه اختراع

۴-۱-۱- دارایی فکری ناشی از سرمایه‌گذاری و یا اختصاص بودجه کل طرح از سوی دانشگاه تبصره- در صورت تأمین بخشی از هزینه‌های طرح توسط دانشگاه، درصد مالکیت متناسب با درصد سرمایه‌گذاری طرفین و بر اساس تفاهم‌نامه منعقدشده فی‌مابین خواهد بود.

۴-۱-۲- دارایی فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت

۴-۱-۳- دارایی فکری ناشی از اجرای قراردادهای ارتباط با صنعت یا دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و حمایتی و یا شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی

۴-۱-۴- دارایی فکری ناشی از پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی

درصد مالکیت دانشگاه، مخترع/مخترعین و حامی در خصوص انواع دارایی فکری به شرح جدول ذیل است:

ردیف	نوع دارایی فکری	درصد مالکیت	
		دانشگاه	مخترع (مخترعین) حامی
۱	بند ۴-۱-۱-۱	۴۹	۵۱
۲	بند ۴-۱-۱-۲	۱۵	۸۵
۳	بند ۴-۱-۱-۳	۳۰	۷۰*
۴	بند ۴-۱-۱-۴	۲۵	۷۵

* در صورتی که در قرارداد با کارفرما، قسمتی از مالکیت دارایی فکری ایجادشده متعلق به کارفرما باشد، سهم مخترع و دانشگاه از سهم باقیمانده به نسبت تعیین‌شده در تفاهم‌نامه تعلق می‌گیرد.

۴-۲- حقوق مادی و معنوی ناشی از تجاری‌سازی و تولید انبوه اختراع

۴-۲-۱- حق‌السهم ناشی از تجاری‌سازی و تولید انبوه اختراع در صورت سرمایه‌گذاری

در مواردی که ثبت اختراع منتهی به تجاری‌سازی و عقد قرارداد با صنعت شده و یا هر یک از طرفین تفاهم‌نامه منعقدشده برای انجام طرح اعم از دانشگاه و یا مخترع (مخترعین) اقدام به تجاری‌سازی و تولید انبوه اختراع نماید، با رعایت حق تقدم سرمایه‌گذاری برای طرف مقابل به مدت ۶ ماه از اعلام آمادگی کتبی از طرف متقاضی به طرف مقابل، سهم طرفین بر مبنای آورده مادی، معنوی و نیروی انسانی و متخصص در تفاهم‌نامه تعیین خواهد شد. بدیهی است پس از سپری شدن زمان مذکور متقاضی می‌تواند با رعایت ایندکس سهم طرفین به انتخاب سرمایه‌گذار اقدام نماید.

۴-۲-۲- حق‌السهم ناشی از تجاری‌سازی و تولید انبوه اختراع در صورت عدم مشارکت در سرمایه‌گذاری

در صورتی که دانشگاه یا مخترع در تجاری‌سازی هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری اعم از مادی، معنوی و نیروی انسانی و متخصص نداشته باشد، همچنان ۵ درصد در سود خالص بر اساس اظهارنامه مالیاتی ارائه‌شده به سازمان امور مالیاتی کشور، شریک خواهد بود.

۵- هزینه‌ها

۵-۱- هزینه ثبت اولیه

در رابطه با هزینه ثبت اختراع داخلی شامل هزینه ثبت‌نام و داوری بر عهده دانشگاه است شایان‌ذکر است ورود دانشگاه به هر میزان سهم در اختراع سبب تبدیل اظهارنامه از حقیقی به حقوقی خواهد شد. نظر به آنکه از مهم‌ترین الزامات و پیش‌نیازهای ورود محصولات دانش‌بنیان به بازارهای بین‌المللی اطمینان از حفاظت از حقوق مالکیت فکری و اثبات حق مالکیت فناوران و شرکت‌ها بر آن‌هاست و از این رو نظام‌های مالکیت فکری و به‌ویژه نظام ثبت اختراع (پتنت) برای ثبت رسمی این دستاوردها و احراز مالکیت افراد بر نوآوری‌ها و ابتکارانشان در کشورهای مختلف ایجاد شده است، لذا در صورت ثبت اختراع بین‌المللی (ثبت اختراع در آمریکا) با توجه به سازوکار موجود ۹۰ درصد هزینه‌بر عهده کانون ثبت پتنت ایران (زیرمجموعه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) و ۱۰ درصد بر عهده محقق که تا سقف سهم محقق (تا ۱۰ درصد) بنا به تشخیص معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه و متناسب با حق‌السهم دانشگاه از اختراع مزبور و تفاهم‌نامه منعقدشده توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۵-۲- هزینه سالیانه ثبت اختراع

۵-۲-۱- هزینه حق شارژ سالیانه ثبت اختراعات داخلی

در رابطه با ثبت اختراع داخلی هزینه حق شارژ سالانه ثبت اختراعاتی که دانشگاه در آن سهم است، به‌طور کامل توسط دانشگاه پرداخت می‌شود (صرفاً ۵ سال اول ثبت)

۵-۲-۲- هزینه حق شارژ سالیانه ثبت اختراعات بین‌المللی تا ۴ سال از ثبت اولیه

در رابطه با ثبت اختراع بین‌المللی در ایالات متحده (US patent)، با توجه به قوانین موجود ۴ سال اول بعد از ثبت اختراع هزینه‌ای بابت حق سالانه ثبت اختراع دریافت نمی‌شود.

۵-۲-۳- هزینه حق شارژ سالیانه ثبت اختراعات بین‌المللی بعد از ۴ سال (حالت اول)

در رابطه با ثبت اختراع بین‌المللی در ایالات متحده (US patent)، پس از ۴ سال در صورتی که مخترع به توسعه اختراع خود پرداخته و موفق به تجاری‌سازی گردد کانون ثبت پتنت تمامی هزینه‌های حق ثبت سالیانه را پرداخت می‌نماید.

۵-۲-۴- هزینه حق شارژ سالیانه ثبت اختراعات بین‌المللی بعد از ۴ سال (حالت دوم)

در رابطه با ثبت اختراع بین‌المللی در ایالات متحده (US patent)، در صورتی که مخترع بعد از ۴ بیال نتواند اختراع خود را تجاری‌سازی نماید، ۵۰ درصد هزینه را مخترع و ۵۰ درصد را کانون ثبت پتنت پرداخت می‌کند. با توجه به دریافت پاداش نقدی مستقیم از کانون ثبت پتنت ایران و همچنین پرداخت هزینه ثبت اولیه اختراع توسط دانشگاه، پرداخت ۵۰ درصد هزینه شارژ سالانه در حالت فوق‌الذکر بر عهده محقق خواهد بود.

۵-۲-۵- سایر هزینه‌ها

در دعاوی حقوقی مرتبط با اختراعات داخلی که مالکیت فکری دانشگاه در آن لحاظ شده است، کل هزینه-های دادرسی اختراع توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد.

در دعاوی حقوقی مرتبط با اختراعات بین‌المللی که مالکیت فکری دانشگاه در آن لحاظ شده است، دانشگاه متعهد به ارائه مشاوره به محققین برای پیگیری مکاتبات جهت طرح دعاوی در مراجع ذیصلاح بین‌المللی خواهد بود.

۶- حمایت‌های تشویقی**۶-۱- ثبت اختراع داخلی**

در صورت ثبت اختراع داخلی که در آن مالکیت دانشگاه لحاظ شده باشد، دانشگاه پاداش یک مقاله اسکوپوس طبق آیین نامه پرداخت پاداش مقالات مصوب هیات امناء را به‌عنوان تشویق به هر کدام از مخترعین پرداخت می‌نماید.

۶-۲- ثبت اختراع بین‌المللی

در خصوص ثبت اختراع بین‌المللی، علاوه بر پرداخت پاداش یک مقاله ISI با ضریب تأثیر (IF) برابر ۳، طبق آیین نامه پرداخت پاداش مقالات مصوب هیات امناء به‌عنوان تشویق به هر کدام از مخترعین و به همین میزان برای دانشجو (در صورت وجود) پرداخت می‌شود، پاداش دریافتی از کانون ثبت پتنت ایران نیز متعلق به مخترع (مخترعین) خواهد بود.

۷- اصلاحات و تغییرات آتی آیین‌نامه

اصلاحات بعدی این آیین‌نامه و به‌روزرسانی آن با تأیید شورای تحقیقات و فناوری دانشگاه و تصویب هیئت‌رئیس دانشگاه انجام خواهد شد.

دکتر پرویز کوخایی

معاون تحقیقات و فناوری

